

Misli

Thoughts

Print post publication number
100004295

MAREC–APRIL 2021
ŠTEVILKA – NUMBER 2
LETO – YEAR 70

70

Misli marec-april 2021

Vsebina

- 3 Spoštovani in dragi rojaki
- 5 Izpod Triglava
- 11 Slovenian Mission Melbourne
- 20 P. Lavrencij Anžel
- 23 Slovenian Mission Sydney
- 28 Polovinke
- 32 Slovenian Mission Adelaide
- 35 Bilo je nekoč
- 44 Iz Kraljičine dežele – Queensland
- 46 Pismo uredniku Misli
- 47 Nekaj pesmi Ferija Lainščka
- 48 Triglav Mounties Group
- 52 Vse najboljše, Rudolf Maister
- 53 Sodelovali smo tudi avstralski Slovenci
- 56 Kruh – vsakdanja hrana življenja
- 58 Moje delovne izkušnje pri SBS Sydney
- 60 Razmišljanja Cilke Žagar
- 61 Obvestilo veleposlaništva RS v Canberri
- 61 Vaši darovi
- 62 Živalske zgoode in nezgoode
- 64 Butalci

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Simon Peter Berlec OFM, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniška postavitev:** p. David Šrumpf OFM, Kew | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedetz | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address):** MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail:** slomission.misli@gmail.com | **Naročnina za 2020** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka. **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew, BSB: 06 3142.** Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišvo** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor |

Tisk (Printing): Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne.

Misli na spletu: Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. **Tam kliknite na MISLI.** | **ISSN 1443-8364**

v vstajenje: verjamemo v dokončno zmago dobrega nad zlim in življenja nad smrtjo. To upanje dobi v veri v Jezusovo vstajenje svojo najvišjo potrditev.

Čas, v katerem živimo, marsikoga navdaja s skrbjo in negotovostjo. Mnogi se sprašujejo, kaj je sploh še res in kaj ni. Ali je spričo številnih nasprotnih primerov, o katerih nam poročajo od vsepovsod, še vredno pristajati na tradicionalne krščanske in občečloveške vrednote poštenja, pravičnosti, zvestobe, družinskega življenja, resnicoljubnosti, solidarnosti, nesebičnosti in dejavne ljubezni?

V ta čas skrbi in dvomov prihaja praznik velike noči. Vsem vernim in vsem ljudem dobre volje, ki vam ni vseeno, kam gremo, želim, da bi nas tudi letošnje velikonočno praznovanje utrdilo v naši pripadnosti tistim temeljnim vrednotam, ki so nas ohranile do današnjega dne. Prestrašenim apostolom je velikonočno doživetje Vstalega vrnilo pogum in vero v zmago Božjega kraljestva pravičnosti in ljubezni. Zato želim, še posebej tistim, ki doživljate življenjske preizkušnje, globoko velikonočno tolažbo in povrnjeno zaupanje v smisel poštenega in pogumnega življenja.

p. Simon Peter Berlec

*Jezus,
zdaj bi bil že čas, da te vzamemo zares.
Že stoletja množimo ideje o Tebi,
z razpravami polnimo knjižnice in odpiramo nove univerze;
z domišljavostjo lastne modrosti si v hišah postave sestavljamo metode,
a vse s strahom in begom, z navezanostjo in povzpetništvom,
brez radosti in zaupanja.
Opustili smo poljube in objeme,
ne znamo več maziliti ran in ne zmoremo več brisati solza.
Brez ljubezni ostane le krivda; krivda nezvestobe do Tebe,
ki jo tlačimo pod kupe molitev in v rove navrtane pameti,
ki si hoče sama zaslužiti ljubezen.
Ne upamo si živeti s srcem;
sramujemo se ga in ga tlačimo, sumničimo ga in krivimo,
v oviro nam je in v nadlego in s pravičniki ga kamnamo.
Zato ne zmoremo ljubiti, zato nas je ljubezni strah;
nimamo vere,
ker verjamemo le sebi in ostajamo le farizeji na gostijah s Teboj.*

p. Pavle Jakop

no. Škofje so zapisali, naj čas omejitev v nas okrepi hrepenenje, da bi sveto mašo čimprej lahko obhajali v cerkvi in jo tudi bolj cenili. V drugem delu pastirskega pisma pa govorijo o tem, da moramo ljudje na vsakem koraku izbirati med sebičnim iskanjem lastnih koristi ter ljubeznijo in nesebičnim služenjem drugim. To velja za osebno življenje; to je bilo odločilno, ko smo se pred tridesetimi leti odločali za samostojno državo; to je nujno pri premagovanju epidemije, v kateri smo se znašli. Prav tu imamo veliko primerov nesebičnega žrtvovanja iz odgovornosti in ljubezni do bolnih ter vseh, ki jih je epidemija prizadela. Tem gre naše občudovanje, priznanje in zahvala. Žal je veliko nasprotnega ravnanja: neodgovornega omalovaževanja nujnih ukrepov, nenehnega vzbujanja dvomov v njihovo koristnost, pozivanja k njihovem nespoštovanju in blatenja ugleda tistih, ki nosijo najtežjo odgovornost, da bi s čim manjšimi žrtvami prebrodili krizo. S tem se kriza podaljšuje v škodo nas vseh. Namesto državniške drže, kjer je v ospredju skrb za obče dobro, za blagor državljanov, je vse preveč tistih, ki želijo na oblast za vsako ceno. Škofe skrbi izključevalno sovraštvo, ki se postavlja nad medsebojno spoštovanje in enakopravno vključevanje vseh, ki so pripravljeni sodelovati. Časi bodo boljši, če bomo mi boljši, in če se bomo mi bolj potrudili zanje v cerkvenih občestvih in v političnih skupnostih. To je obenem poziv k spreobrnjenju, ki ga prinaša postni čas, so zapisali škofje v pastirskem pismu.

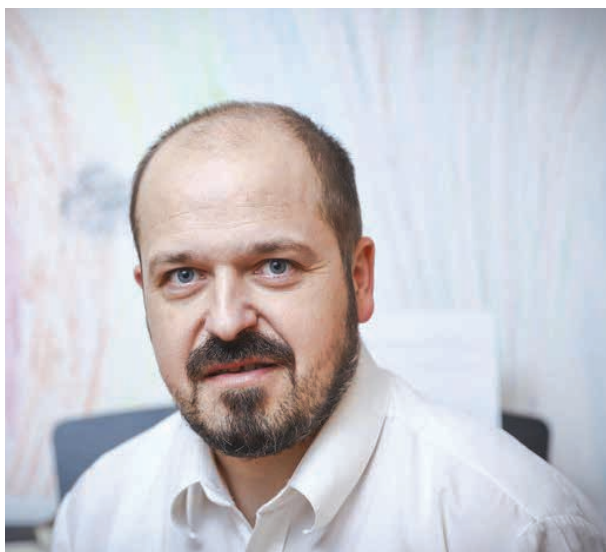
LABODJI SPEV KOALICIJE KUL

Parlamentarne stranke LMŠ, SD, Levica in SAB, ki so se po nenadnem odsto-

pu Marjana Šarca 27. januarja 2020 znašle v opoziciji, se niso sprijaznile z izgubo oblasti. Najresnejši poskus za vrnitev na oblast je bilo oblikovanje koalicije KUL (Koalicija ustavnega loka) v začetku oktobra lani. Ekonomist Jože P. Damijan, ki je ob podpori »globoke države« dal pobudo o alternativni vladi in se ponudil za mandatarja, je kmalu obupal. Prišel je Karel Erjavec, se zavihtel na mesto predsednika stranke DeSUS, stranko odpeljal iz Janševe vlade in napovedal konstruktivno nezaupnico. Ves mesec december so ob izdatni podpori medijev, raznih strokovnjakov, groženj in napadov na nekatere poslance iskali potrebnih 46 glasov za oblikovanje nove vladne večine. Napovedali so zamenjavo Janše že pred koncem leta, znova poskusili sredi januarja, a je bilo glasov še manj kot decembra, in končno izbrali 15. februar – dan pred pustom, da se preštejejo. Po njihovih trditvah je glavna grožnja Sloveniji Janez Janša in ne covid-19. Glasovanje o nezaupnici v državnem zboru so predstavili kot zadnjo priložnost, da državo zaščitijo pred brezobzirno in skrajno politiko SDS. Govorili so, da se bo z glasovanjem pokazalo, ali je dovolj poslancev na pravi strani zgodovine, ki bodo glasovali za normalno sedanost in prihodnost. Po celodnevni razpravi se je pokazalo, da ima Erjavec celo manj glasov kot decembra. Podprlo ga je le 40 poslancev; od tega le eden ali dva iz njegove stranke. Premier Janša zdaj nadaljuje z delom. K sodelovanju je znova povabil vse poslanske skupine, a levi blok, ki že nekaj let gradi svojo politiko na sovraštvu do Janše in vseh, ki ga podpirajo, na sodelovanje ni pripravljen.

Marjan Šarec in koordinator Levice Luka Mesec. Pahor je po srečanju, ki ga je gostil, povedal: »Glede na zastrupljenost političnega ozračja je bila razprava na visoki ravni politične kulture, bila je vključujoča in spoštljiva, ne glede na to, da je na trenutke bila zelo polemična.« Med drugim so se dogovorili, da v kratkem pripravijo posvet s stroko, na katerem bodo iskali skupna stališča o tem, kako naprej po epidemiji, ki je prizadela številna področja življenja, od zdravstva in šolstva do gospodarstva in turizma.

POKLUKAR NOVI MINISTER ZA ZDRAVJE

Državni zbor je konec februarja z udobno večino podprl Janeza Poklukarja za novega ministra za zdravje. Dvainštiridesetletni zdravnik internist, doma iz Zgornjih Gorij, je s tem postal 18. minister za zdravje v Sloveniji. Poklukar je do zdaj kot direktor vodil jeseniško bolnišnico, ki jo je uspešno finančno saniral, od avgusta 2019 je bil na čelu UKC Ljubljana, največje bolnišnice v državi. Položaj ministra je prevzel dob-

ro leto pred rednimi volitvami. Vlada je iskala novega ministra za zdravje po tistem, ko je Tomaž Gantar s tega mesta odstopil konec lanskega leta po izstopu stranke DeSUS iz koalicije. V vmesnem času je ministrstvo vodil premier Janez Janša.

NACIONALNA TISKOVNA AGENCIJA

Slovenski medijski prostor dobiva te dni novo tiskovno agencijo, ki želi po napovedih ustvarjalcev postati verodostojen mnenjsko-poročevalski portal, pri katerem bodo sodelovali vplivni posamezniki in mnenjski voditelji z različnih področij. Glavni urednik Nacionalne tiskovne agencije – NTA Aleš Ernecl je dejal, da želijo postati alternativa Slovenski tiskovni agenciji – STA in stopiti tudi na globalni trg. Vsebina portala bo razdeljena na mnenjsko novinarstvo in poročanje, avtorji pa bodo skušali širiti pluralizem in demokracijo medijske pokrajine.

ZNOVA POUK V ŠOLAH

Po več kot štirih mesecih so se osnovnošolci in dijaki zaključnih letnikov v drugi polovici februarja znova vrnili v šolske klopi. Pouk poteka v matičnih učilnicah; učenci in dijaki imajo tam tudi malico. V višjih in visokih šolah ter na fakultetah so dovoljeni izpiti v živo in seminarji, na katerih je lahko do deset udeležencev. Po priporočilu ministrstva šole do nadaljnjega ne bodo izvajale šole v naravi, plavalnih tečajev, praktičnega dela prometne vzgoje za kolesarski izpit in ekskurzij. V matičnih razredih učencem ni treba uporabljati zaščitnih mask, zunaj razreda pa ves čas. Odpiranje šol je prineslo nove obveznosti učiteljicam

za nagrado zavzel za »novo renesanso umetnosti prostora, ki jo bomo lahko ponosno podali naši narodni identiteti«. Lainšček pa je povabil k solidarnosti z ustvarjalci, ki so se v času epidemije znašli v stiski.

V KRŠKEM SKLENILI BOHORIČEVO LETO

V mestnem muzeju v Krškem so konec februarja odprli razstavo Adam Bohorič: Proste zimske urice o latinskokranjski slovnici – *Arcticae horulae succisivae de Latinocarniolana literatura*, kot sklepni dogodek Bohoričevega leta. Z njo so v tem mestu prvič predstavili izvirni izvod prve slovnice slovenskega jezika. Bohoričevo slovnico, ki je izšla leta 1584 (tako kot *Dalmatinova Bi-*

blija), krajše imenujemo *Zimske urice*. Ohranilo se je šestindvajset izvodov v izvirniku. Tri hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, eden od teh je na ogled v Krškem. Med dragocenejšimi je izvod, ki ga hrani frančiškanski samostan na Kostanjevici, saj je na notranji strani platnic Bohoričevo posvetilo. Jubilejno leto so razglasili v začetku lanskega leta v spomin na protestantskega slovnika in šolnika Adama Bohoriča, ki se je rodil 1520 v okolici Brestanice.

ODLIČJA NA SVETOVNEM PRVENSTVU V OBERSTDORFU

Nemčija gosti svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah, kjer so se že prve dni izkazali slovenski športniki. Najprej je Ema Klinec postala svetovna prvakinja na srednji skakalnici. Dan zatem so skakalke Nika Križnar, Špela Rogelj, Urša Bogataj in Ema Klinec prišle do srebrne medalje v ekipni tekmi. Anže Lanišek si je priskakal bronasto medaljo. Za prvo medaljo na prvenstvu je poskrbela smučarska tekačica Anamarija Lampič, ki je bila bronasta v klasičnem šprintu. Nekaj dni zatem je bila Lampičeva spet bronasta v šprintu dvojic, kjer se ji je pridružila Eva Urevc. Pet medalj za Slovenijo v prvih petih dneh!

IZDELOVANJE (pletenje) BUTARIC bo na cvetno soboto, 27. marca, od 9. ure (am) naprej. Vabljeni!

POSTNO ROMANJE V TA PINU bo v soboto, 27. marca 2021. Ob 15. uri (3 pm) bomo imeli tam križev pot in mašo.

CVETNA NEDELJA, 28. marec 2021: blagoslov zelenja in butaric ter sveta maša z dramatiziranim branjem pasijona bo ob 10. uri v cerkvi.

VELIKI ČETRTEK, 1. april 2021: spomin Gospodove zadnje večerje – Kew ob 18. uri (6 pm). Po sv. maši bo ob Gospodovi ječi sledila molitvena ura za duhovne poklice.

VELIKI PETEK, 2. april: spomin Gospodovega trpljenja in smrti. Ta dan je strogi post. Ob 11. uri (am) bo pobožnost križevega pota, ob 15. uri (3 pm) bo spomin Gospodove smrti, češčenje križa in obhajilo. Božji grob bo spet v lurški votlini, kjer se bomo zbrali v molitvi po obredu v cerkvi. Nabirka velikega petka je namenjena kristjanom v Sveti deželi, ki nam ohranjajo svete kraje. Pokažimo jim svojo solidarnost,

pomoč in bratsko bližino. Bog povrne za ta Vaš dar.

VELIKA SOBOTA, 3. april: ob 18. uri (6 pm) bomo v Kewju pričeli s slavljenjem luči velikonočne vigilijske slovesne maše ter nato vstajenjsko procesijo in blagoslovom velikonočnih jedil.

VELIKA NOČ GOSPODOVEGA VSTAJENJA, 4. april 2021. Prva praznična maša bo ob 8. uri (am), slovesna maša bo ob 10. uri (am). Po obeh sv. mašah bo tudi blagoslov velikonočnih jedil.

VELIKONOČNI PONEDELJEK, 5. april 2021: praznična maša bo ob 10. uri (am).

BELA NEDELJA – praznik BOŽJEGA USMILJENJA, 11. april 2021. Sveta maša bo ob 10. uri (am).

ODŠLI SO

ZDRAVKO ŠPILAR je umrl v torek, 12. januarja 2021, v Austin Hospitalu v Heidelbergu. Rodil se je 30. novembra 1930 v Kalu pri Pivki. Štiriindvajsetleten je emigriral v Avstralijo in prišel v Melbourne, kjer si je kmalu ustvaril dom v Clifton Hillu. Ker mu šol iz Slovenije niso priznali, je kljub pomanjkljivemu znanju angleščine obiskoval večerno šolo in uspešno končal vse potrebne izpite za certifikat. Kot monter in strugar je nato trideset let delal v Wilmott Breedonu v Prestonu, zadnja leta kot delovodja. Ker so sodelavci težko izgovarjali njegovo ime Zdravko, so ga prekrstili v Petra, prijatelji pa so ga klicali tudi Janez ali Ivan. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja je kupil novo zemljišče v Bulleenu in tam zgradil hišo; okolje ga je namreč spominjalo na rodno Slovenijo. Odlikovali so ga prijaznost, radodarnost, potrpežljivost in izredno sočutje.

Pogrebna maša je bila v naši cerkvi v Kewju v sredo, 20. januarja, ob 13. uri (1:00 pm). Pokopali smo ga isti dan ob 15. uri (3:00 pm) na pokopališču Keilor. Sočutje hčerkama Mary in Jenny.

JOŽEF KRNJAK je umrl v četrtek, 14. januarja 2021, v TLC Noble Gardens Residential Aged Caru. Rojen je bil 18. marca 1931 v Čakovcu na Hrvaškem. Njegovo otroštvo ni bilo lahko. Bil je drugi od šestih otrok, njegova družina je morala za preživetje trdo delati. Kljub temu, da je v mladosti v dveh nesrečah izgubil dva prsta na roki, je bil navdušen harmonikar. Leta 1957 se je poročil in emigriral v Avstralijo. Po kratkem bivanju v kampu Bonegilla

je zaživel Melbourne. Z ženo sta kupila hišo v East Oakleighu in leta 1960 se jima je rodil sin Jože. Do leta 1970 so se jima rodili še trije otroci: Margaret, Elizabeth in Julie. Bil je dolgoletni član Slovenskega društva Planica. Po opisu otrok je bil oče Jožef resnični zaščitnik in prava sila optimizma za družino. Bil je ustvarjalec glasbe in glasbenik, ponosen na svojo hrvaško dediščino in navdušen nad evropsko kulturo. Bil je optimist, ki je verjel v prihodnost.

Pogrebna maša je bila v naši cerkvi v Kewju v četrtek, 21. januarja, ob 12.30 (pm). Pokopali smo ga isti dan ob 14.45 (2:45 pm) na Springvale Botanical Cemeteryju.

Sočutje sinu Josefu, hčerkama Elizabeth in Juliani ter vnukom Brandonu, Olivi, Christianu, Andreeju in Adrianni.

Vnuk Christian je zapisal:

»I have very special memories of Grandpa, especially at Christmas time when we would come to visit. Playing soccer in the yard and getting lots of sweet biscuits to eat, much to the dismay of mum. And we always left Melbourne feeling heavy-hearted as we would often spot a tear in Grandpa's eyes. Our time with Grandpa and Nanna was special to us all.

As with any life, his took some turns and in his senior years he found himself as a full-time carer for Nanna whilst she battled with dementia for seven years, a job he took on wholeheartedly to the end. This kindness is something we will all deeply appreciate forever. His health was to follow a similar path. In 2015, he began to develop signs of dementia after a knee operation. And so Joe, who had also taken on a caring

Coomo in delal pri hidroenergetskem projektu Snowy Mountains. Leta 1960 se je v Melbournu poročil z Berto Slavec, s katero sta imela hčerki Anito in Mary. Rad je prepeval, balinal (z njim se je začela dolga zgodovina slovenskega balinanja v Avstraliji) in stavil na konje; strastno se je zanimal tudi za druge športe, razen za kriket. Pri 46 letih je prvič postal dedek. Kot »nono« je užival in bil svojim vnukom popolnoma predan. Leta 1998 je izgubil Berto, ljubezen svojega življenja. Na srečo so mu ostali slovenski klub, prijatelji, cerkev in družina, njegova strast pa je postalo vrtnarjenje.

Pogrebna maša je bila v naši cerkvi v Kewju v sredo, 24. februarja 2021, ob 10. uri (am). Ob 9.30 (am) smo molili rožni venec. Pokopali smo ga isti dan ob 12. uri (pm) na pokopališču Keilor. Sočutje hčerkama Mary in Aniti, vnukom Simonu, Michelle, Leah in Melissi, pravnukoma Gemmi in Archerju ter sestri Elki Šabec z družino v Sloveniji.

Vnukiji Michelle in Leah sta dedu povedali tole:

Michelle: »Some of our fondest memories of you are the times we spent singing and laughing together. Whether it was at one of the many functions at the slovenian club, singing 'zivio' at family birthdays or when we were kids at your place after a sleepover. We loved seeing your face light up when the music played. Your love of music and singing with anyone who would join in will certainly be something we will not forget and will definitely be passed on to our children.

Nono's garden was something he was proud of, he worked hard at and

something we all benefited from. We are all so thankful for our weekly produce deliveries, bags full of tomatoes, peppers, 'solata', beans and parsley and 'radic' to name a few that he spent so much time and care growing for us. Your love for your garden was so obvious and something I'm so happy you were able to share with Gemma and Archer as well.

To us you were a wonderful man who loved and supported his family and friends in so many different ways. Driving me to athletics, having Leah stay over on a Friday night for dancing, picking up Melissa from school are just a few practical examples of how he supported mum and dad to give the four of us every opportunity they could. But there is a special bond between grandparents and grandchildren. It is a relationship based on love, appreciation, fun and pure joy and helps us all learn that we can love and depend on someone other than our parents.

Although we are still coming to terms with the fact that you won't be around in person any longer, we know you will always remain a part of us, and the way we live our lives. Simon wants to tell you that although he hasn't been able to spend as much time with you in person over the last 10 years, he will remember you when having a VB and promises to let you know when Liverpool wins a match. We will forever be reminded of you when we dance, sing, bocce, garden, drink coffee, watch football, or even when the races are on.

So Nono, you sung your last song but we will keep our eyes open for a pair of butterflies flying in our gardens and take comfort knowing you are there watching over us and keeping an eye on

spomnijo le kot drobne in tihe ženice, ki so jo ob petkih in nedeljah iz doma privedli ali pripeljali v cerkev in je vedno sedela pri vratih.

Po odhodu p. Cirila in Marije v Slovenijo sem jo nekajkrat obiskal in ji prinesel obhajilo. Nazadnje je bilo to za njen stoti rojstni dan. Bila je sicer slabotna, težko je govorila, a smo vseeno poklicali p. Cirila in Marijo, ki sta ji voščila preko video povezave. Še posebej pa je bila vesela, ko sem jo vprašal, ali želi prejeti zakramente. Po svojih močeh je sodelovala pri molitvi ter prejela maziljenje in obhajilo. Manj kot 24 ur pozneje so jo odpeljali v bolnišnico, od koder je odšla v večnost.

Od nje smo se v manjšem številu poslovili 22. februarja 2021 s pogrebno mašo v naši cerkvi v Kewju in jo po maši pospremili na slovenski del pokopališča Keilor. Naj pokojna Julka počiva v miru!

p. David

Jana Lavrič je uredništvu sporočila:

ANGELA LAVRIČ, roj. ŽELEZNIK, je umrla 9. novembra 2020 na svo-

jem domu v Brunswicku. Rojena je bila 3. avgusta 1929 v Clevelandu, Ohio, ZDA. Od nje so se poslovili 18. novembra 2020 v kapeli Mulqueen, Nth. Coburg. Pokopana je poleg svojega moža Alojza Lavriča na pokopališču v Fawknerju. Angela se je skupaj z mamo, dvema sestrama in bratom (zdaj že vsi pokojni) po smrti svojega očeta v Clevelandu leta 1933 vrnila nazaj v Košano, mamin rojstni kraj. Kot mlado dekle je bila zaposlena v Trstu, kjer je spoznala Alojza. Poročila sta se maja 1951 v slovenski cerkvi Janeza Krstnika v Trstu. Prvi otrok Rudi je na žalost umrl nekaj tednov po rojstvu. Žalostna in željna boljšega življenja sta oktobra 1954 emigrirala v Avstralijo. Kratek čas sta živela v kampu v Bonegilli in se kmalu preselila v svojo hišo v Brunswicku, kjer je Angela živela vse do zadnjega. Zaradi covida se je od nje 17. novembra poslovilo le 20 ljudi; prav tako so bili na pogrebu 18. novembra 2020 navzoči le domači in nekaj najožjih prijateljev in znancev. Angela zapušča sinova Dušana in Branka z družinama.

Richard in Ladika Nemec

Željko in Sylvia Rob

P. LAVRENCIJ (JOŽEF) ANŽEL OFM

(1. 2. 1941–8. 2. 2021)

V ponedeljek, 1. februarja 2021, je p. Lovrenc dopolnil 80 let. Vesel bi bil, če bi lahko praznoval doma, med brati frančiškani v Kamniku, kjer je zdaj deloval, prav tako bi bili veseli njegovi domači, ki bi jih gvardijan p. Ciril povabil na praznovanje. Žal je bil p. Lovrenc že od 4. januarja v Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani, kjer je po dolgi bolezni dotrpel na slovenski kulturni praznik, 8. februarja, ob 6.40 zjutraj. Pred božičnimi prazniki smo mu člani molitvene skupine Srca Jezusovega v Sydneyju – Merrylandsu poslali voščilnico za jubilej.

P. Lovrenc se je rodil 1. februarja 1941 v Zgornjih Verjanah v župniji Sveta Trojica v Slovenskih goricah staršema Janezu in Julijani, rojeni Kukovec. Pri krstu so mu dali ime Jožef. Imel je še dva brata, Janeza in Frančeka. Mama je dočakala skoraj častitljivih sto let. Z domačimi je bil vedno tesno povezan.

Frančiškansko življenje je začel 13. septembra 1957 v Novem mestu. Prve zaobljube je izrekel 14. septembra 1958, slovesne zaobljube pa 4. oktobra 1964. Mašniško posvečenje je prejel 29. junija 1968 v Mariboru in 30. junija 1968 pel novo mašo pri Sveti Trojici.

Duhovniško službo je začel kot kaplan v Mariboru in v Ljubljani pri Marijinem oznanjenju, kjer je bil vzgojitelj dijakov in rektor Serafinskega kolegija. Leta 1971 so frančiškani malo semenišče preselili v Kamnik, p. Lavrencij je postal gvardijan in bil še naprej rektor Serafinskega kolegija. Nekaj časa je upravljal župnijo Nevlje.

Leta 1975 je odšel delovat med Slovence v Avstralijo. V Sydney je prispel 13. julija 1975. S patrom Valerijanom in sestrmi frančiškankami Ksaverijo, Hilarijo, Mirjam in Marijo so skupaj z našimi rojaki gradili živo Cerkev v novozgrajeni cerkvi sv. Rafaela in daleč okrog nje – v Wollongongu, Canberri, Newcastleu, Brisbanu, na Zlati obali in še kje.

Gospod Alfred Brežnik, nekdanji častni generalni konzul Republike Slovenije v Avstraliji, je v sožalnem pismu napisal: »P. Lovrenc je bil skromen duhovnik

prireditve. Gostoljuben, kot je bil, je takoj vprašal: »Kdaj boš spet prišel?« Ko je bil kasneje v Mariboru in pri Sveti Trojici, je spet ponovil vprašanje: »Kdaj prideš kaj v Maribor? Kdaj prideš k Trojici?« Gotovo nas je veliko, ki smo slišali to vprašanje, ko smo ga obiskali. In če bi bil še med nami, vem, da ne bi pozabil vprašati, kdaj se vidimo v Avstraliji. Ko sem kasneje spoznal p. Valerijana in leto zatem p. Bazilija, sta pa onadva vprašala: »Kdaj prideš v Avstralijo?«

Pater Lavrencij je bil vesten, predan in pobožen duhovnik frančiškan, brat in prijatelj vsem ljudem, apostol sprave in sočutja, priljubljen katehet, odličen pridigar in ljudski misijonar, predvsem pa je zares prisluhnil vsakemu človeku. Rad je imel lepo bogoslužje in ga je skrbno pripravljaj. Enako kot sv. Frančišek je imel rad pisano besedo in glasbo, hodil je v gledališče in na koncerte. *»Verjamemo, da mu je Gospod na nebeški gostiji pripravil pogrinjek iz njegovih dobrih del, ki so v večnosti zasijala kot nebeški zaklad, in da se je zgodilo, kar beremo v evangeliju: 'Blagor tistim služabnikom, ki jih bo gospodar ob svojem prihodu našel budne! Resnično, povem vam: Opasal se bo in jih posadil za mizo. Pristopil bo in jim streget!« (Lk 12,37), je povedal provincial p. Marjan Čuden.*

Leta 2018 je p. Lavrencij obhajal zlato mašo. Kmalu se je začel njegov križev pot bolezni. Zaradi epidemije ga zdaj nismo mogli obiskati, toda v duhu in molitvi smo bili povezani.

V Kamniku so se od patra Lovrenca poslovili v četrtek, 11., in v petek, 12. februarja. V soboto, 13. februarja 2021, pa je sv. mašo in pogreb vodil nadškof metropolit p. Stanislav Zore pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah, kjer p. Lavrencij počiva v domači zemlji. V Merrylandsu smo obhajali pogrebno mašo za p. Lovrenca v četrtek, 18. februarja 2021. Zbralo se nas je 40 rojakov. Še vedno pa lahko naročite svete maše zanj in se ga spominjate z molitvijo in hvaležnostjo. Svete maše bom opravil, kakor bo mogoče, nekaj pa jih opravijo še drugi duhovniki. Tudi naši patri doma v Sloveniji jih bodo veseli, ker zaradi epidemije nimajo ljudi v cerkvah in ne darov za maše ter drugih dohodkov.

Bog bodi rajnemu plačnik in naj p. Lovrenc prosi za nas, za našo frančiškansko provinco in Cerkev v Sloveniji ter za naše slovensko občestvo pod Južnim križem!

p. Darko Žnidaršič OFM

premalo govorimo, čeprav bi morala o tem prva spregovoriti naša dejanja. In prisluhniti bi morali s srcem.

Naj počiva v miru in prosi za nas Gospoda!

V četrtek po pepelnici, 18. 2., smo se v Merrylandsu zbrali k pogrebni sv. maši za p. Lovrenca. Pred sv. mašo smo molili križev pot, teden prej pa rožni venec za pokojnega. Sedaj pa molimo še za nov poklic v naših frančiškanskih vrstah!

NA PEPELNICO je bil prav lep obisk, dopoldne ob 9.30 nas je bilo pri sv. maši 22 in zvečer 33. Po sv. maši so naši sosede melkiti obhajali »liturgijo predposvečenih darov« – večernice, bogoslužje Božje besede in sv. obhajilo. Za obhajilo uporabljajo kvašen kruh, kot katoličani vzhodnega obreda pa lahko prejmejo obhajilo tudi pri naših sv. mašah. Postni čas začnejo že v ponedeljek pred pepelnico z večernicami in blagoslovom olja, duhovniki mazilijo udeležence na čelu. To olje uporabljajo duhovniki za bolniško maziljenje do velikega četrтка, ko škof tako kot v rimskokatoliški Cerkvi posveti sveto krizmo in blagoslovi sveta olja.

PRI BLAGOSLOVU OTROK IN ŠOLSKIH TORB v nedeljo, 28. 2., je bilo letos manj otrok, toda vseeno je bilo prisrčno. Pri sv. maši smo razmišljali o Božjem načrtu, ki ga je Oče imel s Sinom Jezusom, ko se je spremenil na gori Tabor, in o našem velikem znamenju. Bog, ki nam daje življenje in največjo zapoved ljubezni, nam v svoji ljubezni zaupa, kar je velik dar, če pa bi se o tem pogovarjali v našem vsakdanu, bi verjetno malokdo razumel

ali poznal to veliko znamenje. Obnovili smo krstne obljube. Spomnili smo se pokojnega p. Valerijana, ki nas je večkrat spomnil na pomembni besedi: »Hvala« in »Odpusti(te), oprosti(te) mi«.

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL

V postnem času so svete maše kot običajno. Križev pot molimo vsak četrtek ob 10.00 dopoldne in petek ob 6.30 zvečer.

V petek, 19.3., je praznik sv. Jožefa. Sv. maši bosta ob 9.30 dopoldne in ob 7.00 zvečer. Uro pred večerno mašo je čiščenje Najsvetejšega. Križev pot ta dan odpade.

Na 5. postno nedeljo, 21. 3., imamo vsakoletni družinski križev pot. Letos bo naš križev pot bolj preprost, brez procesije od postaje do postaje (razen nosača križa).

V četrtek, 25. 3., je praznik Gospodovega oznanjenja Mariji. Sv. maša bo ob 10.30 dopoldne, pred sv. mašo molimo rožni venec. Križev pot odpade. Zvečer bo sv. maša ob 6.30 za kristjane melkite.

VELIKONOČNO VOŠČILO: MARIJINA VELIKA NOČ

Mati, veseli se!
Kristus je vstal!
Žalost premagal je,
radost nam dal.
Vsem je veselje dal,
ko je iz groba vstal.
Z nami veseli se,
rajska Gospa!
Aleluja!
K tebi je stopil zdaj
ljubljeni Sin.
Dal ti je raj nazaj
mož bolečin.
Vsem je podelil raj
zopet nazaj.
Z nami veseli se,
rajska Gospa!
Aleluja!
Sončno lep prišel je
Dobri Pastir.
Duše je rešil vse,
dal jim je mir.
Z nami se, ljubljena
Mati, raduj!
S Kristusom vstelim nam
v srcih kraljuj!

Franc Sekovanič (p. Krizostom)

KRALJIČINA DEŽELA – QUEENSLAND

Rojaki v Kraljičini deželi se bomo zbrali k sv. maši v slovenskem klubu Lipa Gold Coast, Ashmore, v nedeljo, 18. aprila, ob 11.00 dopoldne, »če bo Bog hotel« in če bo mogoče pripotovati v državo. Februarja je sv. maša odpadla,

ker so bile razmere negotove zaradi žarišč koronavirusa. Res so ukrepe 1. februarja sprostili, vendar nikoli ne vemo, kaj se še lahko zgodi. Četudi bi lahko potoval k vam, bi hitro odkrili kakšnega obolelega in potem smo vsi v kaši. Hvala za vaše potrpljenje in razumevanje!

Za naše romanje v Marian Valley, da blagoslovimo plošče z imeni naših pokojnih na znamenju Marije Pomagaj, se bomo dogovorili. Redno romanje v Marian Valley je 2. soboto v septembru (11. 9. 2021). Sv. maša je takrat tam ob 11.00 dopoldne.

NAŠI POKOJNI

MIHAEL ULCEJ je umrl 10. 12. 2020 v domu starejših Uniting McKay House v Tamworthu, NSW. Rodil se je 22. 8. 1932 na Libeliški Gori v župniji Libeliče. V Ravnah na Koroškem je obiskoval industrijsko šolo in se v tamkajšnji železarni izučil za livarja. Vsak dan je prehodil več kilometrov čez hribe. Ko je opravil mojstrski izpit, so skupino dobrih livarjev poslali v Ljubljano, v tovarno Litostroj. Miha je bil zelo dober mojster in učitelj vajencev. Po odsluženju vojaščini so ga začeli snubiti, da bi vstopil v zvezo komunistov, vendar je odločno odklonil. Odvzeli so mu mojstrski naziv in ga preganjali, zato je pobegnil čez mejo. V Avstralijo je prišel leta 1958. Znova je uspešno opravil izpite za livarja in dolga leta delal v železarni v Newcastlu. Ko so železarno zaprli, se je izšolal za električarja in dobil delo v tovarni, kjer so izdelovali največje lokomotive na svetu. Rojaki v Newcastlu so ga dobro poznali, nekajkrat je obiskal tudi Sydney in se oglasil

POLOVINKE

Katarina Mahnič

Skrivnostno življenje stvari (6)

Prišla je pomlad. Čeprav se zima še obira in so jutra pod ničlo, se narava ne da. Pognali so zvončki, kronice, teloh in trobentice, ti prvi znanilci toplejših časov. Odpirajo se tudi že narcise, rumeni forzicija in vsak hip bo v rožnato in belo cvetenje izbruhnili sadno drevje. Ko se z intenzivno svetlozeleno – tisto noro barvo optimizma, ki čarobno sije samo nekaj dni – olistajo še breze, postane belokranjska pokrajina impresionistični pejzaž. Ne moreš se je nagledati – neresnično lepa in nežna je, sploh ob rani uri, ko se po njej preliva megleno morje, iz katerega

kot otočki kukajo griči in kak cerkveni zvonik. Še bolj dramatičen je prihod z vlakom, ki iz teme dvokilometrskega predora plane na svetlo sredi semiških vinogradov. V študentskih letih, ko smo veliko potovali z železnico, je bila zgodaj spomladi pokrajina pred predorom na dolenski strani še zimska, na belokranjski pa je bilo zaradi blažjega podnebja že vse pisano, kot bi se iz vic pripeljal v raj. Sprevodnik se je rad šalil: »V Kaliforniji že cvetijo pomaranče!« zato se je našega vlaka prijel ime »kalifornija ekspres«. Tudi naš veliki pesnik Oton Župančič, ki se je rodil na Vinici, je vse življenje čutil to njeno moč in napisal enega zame najlepših poklonov rodnim krajem, ki ga boste kot izseljenci najbrž dobro razumeli: »Devet, deset let te že nisem videl, beli svet med Gorjanci in Kolpo! Eskimi imajo globoko vero, da

človek ne sme ostati celo leto od doma, drugače mu izgine domači kraj iz duše in spomina. In meni teče že deseto leto. Ne, nisem Eskim.«

Na semiškem vrtu so pomlad naznanile tudi žabe. Čez leto jih v najinem ribniku domuje le peščica, marca pa mlaka čez noč oživi in »spregovori«. Zanimive so, žabe. Ko je bil ribnik komaj narejen, nama je prijatelj v vrečki prinesel nekaj žab, te pa so se v trenutku osvobojenosti razbežale po travnatem bregu, namesto da bi skočile vanj. Ne, žabe nikakor ne spraviš v vodo, če si te vode sama ne izbere. Šele tretje ribnikovo leto naju je marca zvečer presenetilo glasno množično »mrmranje«, kot bi liliputanska horda motoristov do konca navila plin

okraskov. Sodelavci so radi prihajali »v vas«, govorili so, da je pri meni tako domače. Sami si takšne domačnosti niso ustvarili, njihove pisarne so ostale gole in dolgočasne, znali pa so jo opaziti, ceniti in uživati. Je bila pa tudi moja selitev, ko sem zapuščala Slovenca, veliko bolj zapletena in utrujajoča kot njihova; še vratar mi je pomagal nositi škatle.

Ko sem, prav tako v devetdesetih, z velikim nahrbnikom in osemletnim otrokom odhajala v Avstralijo, sem si rekla, da se bom končno osvobodila zbirateljstva in zaživela preprosto življenje, ki ga ne bremeni nobeno posedovanje dobrin. Najinemu stanodajalcu, Lojzu Kerecu, v čigar polovici hiše sva zaživela na 69 Derby Street v Kewju, sem zagotovila, da ne bova v napoto, saj ničesar nimava. A ko je napočil veliki selitveni dan, so si selilci kar podajali kljuko. Elica in Vinko sta s pick-upom pripeljala omaro, predalnik, posteljo in kuhinjsko mizo, namizno lučko in kaj vem kaj še, Slavica in Miran sta pritovorila kavč in klubsko mizico in kup drobnarij. Gospa in gospod Mejač sta prispevala kolo, čelado in vrečo oblačil za Jona. Ko je za piko na i Elica pogrnila mizo s slovenskim štikanim prtom, ravno takšnim, kakršnega sem imela doma, in je Slavica nanj postavila vazo, v katero je vtaknila vrtnico s svojega vrta, sem se razjokala od sreče.

Dom je dobil prve obrise in načrt o praznem stanovanju je splaval po vodi. Sploh, ko sem spoznala v Avstraliji tako priljubljene »Opp Shope«. Najprej sem jih obiskovala zadržano; skočila sem noter in se pretvarjala, da me zanimajo samo knjige, saj si je bilo takrat v Sloveniji nemogoče zamisliti, da bi kupoval rabljene stvari. Takoj bi bil ožigosan za reveža ali še kaj hujšega. Potem sem videla, da se Avstralci s tem sploh ne

obremenjujejo in celo največje dame brskajo po pisani izbiri oblačil, ter kmalu postala zaprisežena oboževalka takšnega nakupovanja. Novi predmeti in obleke me sploh več ne zanimajo. Pa ne toliko zaradi cene ali ekološke ozaveščenosti o prepotrebem »recyclingu«, bolj zato, ker ima stvar, ki jo tam kupiš, že svojo zgodovino. Neskončno rada si izmišljam zgodbe o njihovem prejšnjem življenju in zakaj jih je doletel izgon, zakaj so se jih znebili. Ob prevajanju romana Joan Lindsay *Piknik pri Hanging Rocku*, znamenite avstralske klasike, sem prebrala tudi njeno avtobiografijo *Time without Clocks* (*Čas brez ur*). Med drugim v njej opisuje življenje v Melbournu v 20. in 30. letih prejšnjega stoletja. Navdušil me je opis doma nekih njenih prijateljev, preden je gospodar odprl pravo trgovino s starinami.

Slovenian Mission Adelaide

P. DAVID ŠRUMPF OFM
47 Young Avenue
West Hindmarsh SA 5007
Poštni naslov:
PO Box 156
WELLAND SA 5007
Mobitel – p. David: 0497 097 783
Telefon v Melbournu:
03 9853 7787; E-mail:
slomission.adelaide@gmail.com

Tudi v Adelaidi se letošnje milo poletje počasi bliža jeseni. Medtem ko se bo narava pripravljala na počitek, pa svet upa na ponovno oživitev. Bog daj, da bi se to res zgodilo, saj so nas razni omejevalni ukrepi spremljali na vsakem koraku. Včasih so se nam zdeli pretirani (meni še posebej, ker nikoli ne vem zagotovo, kdaj bom lahko prišel iz Melbournu v Adelaido ali iz Adelaido v Melbournu), pa je verjetno res bolje, če malo pretiravamo v to smer in smo bolj previdni, kot da bi nosili posledice, mi ali ljudje okrog nas. Pismo Hebrejcem pravi, da nobeno vzgajanje v tistem trenutku ni prijetno, ampak je

Na južni strani je tudi nekaj vrtnic.

bridko – svoj sad pa rodi pozneje (prim. Heb 12,11). Bogu hvala, da smo lahko imeli v Adelaidi bogoslužje po našem ustaljenem urniku. Sedmega februarja smo se pri maši spomnili slovenskega kulturnega praznika, na pepelnico pa letos nismo imeli bogoslužja, saj je bila sredi meseca. Upam, da spored bogoslužja ob veliki noči, objavljen spodaj, ne bo ostal samo na papirju, kot se je to zgodilo lani.

Čeprav je bilo poletje, smo uspeli urediti neposredno okolico cerkve. Na severni strani, ki je ves dan izpostavljena soncu, smo zasadili avstralske grme, na južni, kjer je manj vroče, pa tudi nekaj vrtnic. **Hvala še enkrat Johnu Macsaiu**, ki je odpeljal prejšnje grme, tokrat **pa še posebej Matiju Polajžerju**,

Bog lonaj, Matija, za pomoč!

skupaj s sestro Berto zapustila Slovenijo, dve leti živela v Franciji in prišla septembra leta 1959 v Avstralijo. Tu se je poročila z Williamom Islerjem. Rodila sta se jima sin Andrej ter hčerka Anita. Z

možem sta se pozneje razšla, sin Andrej pa je umrl v prometni nesreči, ko je bil star 14 let. Ta bolečina je Lojzko spremljala vse življenje.

Hčerka Anita je v pogrebnem nagovoru opisala svojo mamo kot močno, odločno, sposobno in predvsem ljubečo. In takšno smo poznali tudi tisti, ki smo jo srečevali v naši cerkvi, kamor je zvesto prihajala in prepevala na koru. Pogrešamo njen glas, nanjo pa nas bo vedno spominjala Brezjanska Mati Božja, za katero je izbrala barve in jo pobarvala. Od nje so se poslovili 19. januarja s pogrebno mašo v cerkvi sv. Alojzija v Richmondu. Želela si je pogrebni obred v cerkvi, v kateri ga je imel njen sin. Po maši so jo pospremili na pokopališče Centennial Park. Sožalje hčerki Aniti z družino, sestri Berti Kapelj, sestrama Stani in Rafaeli v Sloveniji, njihovim družinam ter drugim sorodnikom. Lojzka, počivajte v miru!

Nadškof PHILIP EDWARD WILSON je bil rojen 2. oktobra 1950 v Cessnocku, NSW. Po študiju v Sydneyju je bil leta

1975 posvečen v duhovnika za škofijo Newcastle ter pozneje nadaljeval študij v ZDA. Leta 1996 je bil imenovan za škofa v Wollongongu, leta 2000 pa za nadškofa v Adelaidi. Leta 2015 je bil obtožen in tri leta pozneje po krivici obsojen prikrivanja spolnih zlorab mladoletnikov. Julija 2018 se je odpovedal službi nadškofa, sodišče pa ga je pozneje spoznalo za nekrivega. Sledile so težave z zdravjem in 17. januarja 2021 je umrl v domu za starejše.

Pokojni nadškof je bil večkrat med nami, nazadnje za praznik Svete Družine leta 2017, prej pa tudi ob obisku ljubljanskega nadškofa. Bil je naklonjen narodnim skupnostim in se vedno zanimal za naše delo in življenje skupnosti.

Zaradi omejitev števila ljudi v stolnici, smo se duhovniki od nadškofa z mašo poslovili na dan pred pogrebom, 2. februarja. Pogreba naslednji dan se je udeležilo več škofov, njegovi domači ter najbližji sodelavci in prijatelji. Po maši so ga pokopali na pokopališču West Terrace. Naj počiva v miru!

slovesu; z njima sem živela od rojstva. Pred tem sta, zaradi želje po lepšem življenju, izgubila že dva sina in hčerko. Nedoumljiva in kruta usoda za očeta in mater v tistem času. Takrat ni obstajala možnost vrnitve brez stroge kazni za ubežnike, tako imenovane izdajalce. Dobro se spominjam, kako je babici na zaslišanju grozil policaj, ko sta pobegnili mama in ata.

V Trstu nisem samo sedela v hotelu. Po obilnem zajtrku sem se vsak dan odpravila na raziskovanje mesta. Štela sem ulice levo in desno, da sem se znala vrniti nazaj v hotel. V pristanišču sem občudovala ladje, dnevna opravila na njih in hrup, ki so ga povzročale. Trst je bil zame neznansko veliko mesto, ki se ga nisem naveličala odkrivati.

Na ladji ni bilo veliko Slovencev, in še ti se niso menili za *tega otroka*. Samo en Slovenec iz okolice Celja je bil prijazen do mene. Še danes sem mu hvaležna. Marsikaj bi se mi takrat na ladji lahko zgodilo, vendar je bil svet v tistem času bolj varen. Spala sem na gornjem pogradu v prostoru za sto žensk. Nismo imeli omar, kovčki so bili na tleh pod posteljami. Za pot sem bila strašno slabo pripravljena, saj zadnjega pisma od mame z vsemi navodili glede potovanja nisem pravočasno dobila. Potovali smo 42 dni. Šestnajstega junija 1959 je naša ladja Toscana končno zaplula v pristanišče Melbourne, zaradi vnovične stavke mornarjev en dan pred napovedanim datumom.

Starša naj bi me pričakala v pristanišču, a ker smo se izkrcali en dan prej, nisem imela pojma, ali sta bila o tem obveščena. Ob izkrcanju sem šla slučajno mimo skupine Slovencev in prisluhnila njihovemu kramljanju z nekim duhovnikom (patrom Bazilijem), ki naj bi me na ladji poiskal in predal staršema, vendar o tem nisem nič vedela. Zaradi stavke je vladala zmeda in tako se nisem srečala s patrom Bazilijem.

Bil je mrzel, vetroven zimski dan, jaz pa sem bila oblečena bolj za jesensko vreme. Doma so govorili, da v Avstraliji ni zime. Kaj zdaj? Ne mame ne ata ni bilo. Stopila sem proti vhodu v pristanišče, našla zavetje za kupom odpadkov in gledala avtomobile v upanju, da bom opazila tudi moja starša. V spominu sem imela sliko njunega avta. Sedela sem in čakala. V žepu sem imela napisan naslov; v skrajni sili bom najela taksi, tako so nam svetovali na ladji. Še sanjalo se mi ni, da je Wangaratta od pristanišča oddaljena kakih 270km. Taksist bi me verjetno predal policiji ali migracijskim uslužbencem. Kar naenkrat sem zagledala mamo v spremstvu moje sestre in sestrične. Tudi njih je zeblo in so iskale zavetje. Skočila

Terry Patrik in Anica s 107-letno oskrbovanko

vrniti v Wangaratto, pa sta se v tem času v Melbourne preselila tudi starša, zato sem ostala.

Spoznala sem moža in si ustvarila družino. Z možem sva se vključila v društveno življenje Slovenskega društva Melbourne, ter se aktivno udeleževala vse od nakupa zemljišča v Elthamu. Sodelovali in uživali so tudi najini otroci. Poleg službe, v kateri sem zares uživala in jo

opravljala s srcem, sem doživela marsikaj lepega, veselega, pa tudi žalostnega in grozečega. Dolga leta sem igrala košarko (netball), kjer so me večkrat imenovana za *best and fairest player*, nato pa sem lepo število let še balinala. Pozabila sem na domotožje po Sloveniji.

Danes v miru in hvala Bogu še pri dobrem zdravju z možem v družbi otrok in vnukov uživava sadove najinega življenja. Ohranjava spomine na bogata doživetja, mnoga potovanja in spoznavanje širnega sveta, na številne obiske Slovenije, predvsem svojcev tam na drugem koncu sveta.

Kljub vsem lepim doživetjem delček mojega srca še vedno ostaja na griču v samotni rojstni hišici ob gozdu, kjer sem kot otrok rada prepevala kravam na paši, se igrala s kokošmi in prašiči, plezala po drevesih ali skakala čez žuboreči potok. Ves svet je bil moj. Nikoli mi ni bilo dolgčas, kot je danes mojim vnukom. Kljub revščini in pomanjkanju sem imela čudovito otroštvo. Hvala Bogu, imam lepo življenje tudi danes.

Moje potovanje iz Opčin pri Trstu v Avstralijo

Danila Štolfa

Spomini mi hitijo nazaj v leto 1955, ko smo dobili pismo, da smo sprejeti kot emigranti v Avstralijo. Živelimo na Opčinah, na ulici Via Nazinale 15. Prav na glavni cesti, openski tramvaj je vozil mimo naše hiše, ki se je imenovala »Villa Donati«. V njej je živelo več družin in imeli smo lep, velik vrt. Uživala sem otroška leta

so od vročine dobili izpuščaje. Vsak dan sem v menzi bruhala, medtem ko so krožniki leteli sem ter tja. Morje je bilo razburkano. Stregla nam je ladjarska družba Loyd Triestino. Vesela sem bila, ker sem vsak dan jedla sladoled. Na ladji je bil bazen in bila sem več v vodi kot zunaj.

Pristali smo v Egiptu, v pristanišču Port Said. Oče nam je kupil sladoled. Kar naenkrat je bilo na sladoledu polno muh, da smo ga vrgli stran! Valovi so bili visoki in Rdečemu morju ni hotelo biti konca. Blizu Avstralije je bilo morje zelo razburkano. Najsrečnejši dan za mamó Marcelo je bil, ko smo v Fremantlu zagledali Avstralijo. Trava je bila lepo zelena in mehka kot tepih! Ladja je odplula v Adelaido. Nekateri ljudje so se izkricali, mi pa smo odpluli v Sydney. Prvi dan smo si ogledali mesto. Imeli smo srečo, da nas je neki avstralski taksist ves dan vozil zastonj in nam razkazal mesto. Peljal nas je pogledat veleblagovnico Myer. Bil je zelo gostoljuben. Takšnih ljudi danes več ne srečaš. Nato smo se iz Sydneyja z vlakom odpeljali naravnost v Melbourne, kamor smo prispeli 22. septembra 1955. Celo noč smo se vozili, tako da sem na vlaku spala na mizi. Ob sedmih zjutraj smo se ustavili v Alburyju. Za zajtrk smo imeli klobase, kavo in kosmiče. Ljudje niso hoteli jesti klobas, tako zgodaj zjutraj jih niso bili navajeni. Čudili so se Avstralcem. Ko smo prispeli na železniško postajo Spencer Street v Melbourne, ki jo zdaj imenujejo Southern Cross Station, je oče stopil z vlaka, pogledal mene, sestro Nevo (takrat je imela 15 let in jaz skoraj 11) in mamó ter kriknil: »Kam gremo

pa zdaj?» Nihče nas ni čakal na postaji. Znali nismo niti ene angleške besede! Na ladji so nas malo učili angleško, vendar ni bilo dovolj za pogovor.

Imeli smo stanovanje v Brunswicku. Neka gospa nam je priskrbela in zadrževala stanovanje. Najemnino zanj smo plačevali že v Trstu, in bila je zelo draga, ker se je takrat v Melbourne težko dobilo stanovanje. To je bila hčerka od gospe iz Fernetičev, ki jo je

mama spoznala pri frizerki na Opčinah, in se je ponudila, da nam pomaga. Tako da nam ni bilo treba v migrantski center v Bonegilli. Živeli smo na Ewing Streetu, na številki 13. Prve dni smo se skoraj vsak dan s taksijem peljali v mesto in si ga ogledovali. Nato smo začeli iskati delo. Pili smo dosti mleka, ker mama ni vedela, kje so trgovine, milk bar pa je bil na cestnem vogalu. V nedeljo smo šli v cerkev. Nismo gledali ali je katoliška ali protestanska. Potem smo izvedeli, da ni bila katoliška. Hišni gospodar je bilo Nico, 27-letni samski Italijan iz Neaplja. Delal je na železnici, tudi on je bil emigrant in je govoril malo angleško.

Avstrijec in Slovenec. Zelo živahno je bilo delati tam. Trudi Murko in jaz sva z Danico delali v delikatesi.

Pater Bazilij nas je prišel povabit, da naj pridemo na plese v Kew. Fantje iz Baraga House so organizirali ansambel in nam skuhalo kranjske klobase s senfom, lepo so nas pogostili. Luščno je bilo, veliko slovenskih fantov je živelo v Baragovem domu. Pater Bazilij jim je nudil oskrbo, hrano, otroški vrtec in učenje slovenskega jezika in kulture. Hodili smo tudi na izlete. Spomnim se, ko smo se opolnoči peljali z avtobusom iz Kewja na smučanje v Falls Creek. Zajtrk smo jedli v Mt. Beautyju. Celo noč smo se vozili in nič nismo spali. Ostali so mi lepi spomini.

Delala sem tudi pri Kodak Quality Control. Nato sem se poročila z Jožetom Štolfo. Pustila sem službo pri Kodaku in rodila sina Edija. Dve leti pozneje sem rodila še hčerko Lindo. Oba otroka sta mi bila v veliko veselja. Eddie je na univerzi zaključil študij Commerce and Applied Finance in se ukvarja s finančnimi trgi. Poročil se je z Dianne in ima dva sinova, Jakea (23 let) in Daniela (21let). Linda je zaključila Bachelor of Business in Accounting in zdaj dela pri Telstri. Poročena je s Paulom in ima dva sinova, Lachlana (17 let) in Oliverja (15 let). Ko je bila Linda stara eno leto, sem spet začela delati. Kasneje sem 23 let prodajala enciklopedije *World Book*. Veliko sem potovala in se udeleževala različnih konferenc. Nagradili so

me kot najboljšo prodajalko v letu 1986 (Flying Circus Champion). Za nagrado sem dobila potovanje v Chicago.

Po štiridesetih letih sem spet obiskala kraj svojega otroštva, Opčine pri Trstu. Telefonirala sem prijateljici Nevenki Malalan in ji povedala, da sem tam. Ona mi je povedala, da so sošolci organizirali srečanje in naj se ga udeležim. Pri openski cerkvi smo se dobili petdesetletniki in v krogu

svojih prijateljic in prijateljev sem doživela nepozabno srečanje. Snidenje je bilo veselo, polno objemov, poljubov in solz sreče. Nekoč smo bili otroci, zdaj smo zreli moške in žene, vsak s svojo življenjsko zgodbo. Do danes sem ohranila draga spomina na ta dogodek, vrtnico, ki sem jo prejela pri maši, in vizitko na lepem papirju, na kateri piše: »V trajen spomin na prekrasen dan v prijetni družbi mladih 50-letnikov«. Na njej so podpisani dragi prijatelji in prijateljice iz ljubljenih domačih krajev. Hvala prijateljici Nevenki in Giankarlotu ter vsem, ki ste pomagali organizirati to srečanje. Vsako sošolko sem poznala po imenu in

IZ KRALJIČINE DEŽELE – QUEENSLAND

Mirko Cuderman

Zadnja številka *Misli* nas je opomnila, da revija šteje že 70 let. Ta pomembni jubilej je urednik pater Simon Peter lepo predstavil z besedami začetne številke iz leta 1952. Dodal je še izreden pomen in vrednost edine slovenske revije v Avstraliji, ki našo skupnost povezuje in obvešča. Pater nas vabi, naj se pridružimo *Misl*im tudi s peresom, da bodo s širšim sodelovanjem rojakov še bolj bogate. Ko že omenjamo jubileje, bi se rad zahvalil Lentiju Lenku za vzpodbudne besede ob 30-letnici samostojnosti Republike Slovenije. Posebno lepo je Lenti zaključil svoj dopis z besedami: »Bog živi našo prelepo Slovenijo in Bog živi našo prelepo novo domovino Avstralijo.« Naj dodam še, da so mi vseč Cilkina razmišljanja, ker zgovorno govorijo o tem, da se je moderni svet skregal s pametjo. Pri tem se spominjam zgodbe o Butalcih, ki se tudi podobno konča, ko so se Butalci skregali s pametjo in so zmagali oni, ne pamet. Upajmo, da se bodo stvari uredile po stari modrosti, ki pravi, da »common sense« (pamet) prej ali slej zmagaja.

V Queenslandu vse bolj svobodno dihamo brez mask. Društvo Planinka je imelo svoje prvo večje srečanje. To naj bi bil občni zbor, a se je zaradi trenutnega majhnega števila članov spremenil v letni sestanek, ki je odobril sedanjemu odboru, da nadaljuje v enakem obsegu. Naša prednostna naloga je pridobivanje novih članov. Med nami je bil tudi gradbeni inženir Jurij Karlovšek, ki poleg drugih slovenskih profesorjev poučuje na tukajšnji

univerzi. On nas je vzpodbujal k nadaljevanju društvenega delovanja. Po zadnjem avstralskem štetju je v Queenslandu nad 800 Slovencev oz. Slovenk. Zato bo društvo skušalo organizirati redna in pogosta srečanja rojakov. Zaradi koronavirusa to do zdaj ni bilo mogoče. Pred nami so priprave na proslavo 30-letnice samostojne neodvisne republike Slovenije. Povabljenih je več tukajšnjih slovenskih ustanov: Društvo Planinka, Slovensko srce v Ashmorju (Jani Pal), slovenski radio 4EB (Vanesa Lahovec), Slovensko akademsko društvo (Jurij

Karlovšek), klub Lipa (Jure Skumavc) in SLCA – Slovenian Language and Culture Association (Nevenka Golc Clarke). Nevenka je prevzela priprave in že je občutiti navdušenje mladih rojakov, ki naj bi sodelovali pri tem vseslovenskem praznovanju. Naša starejša generacija je takrat aktivno sodelovala pri tej pomembni odločitvi, imeli smo močno voljo in upanje na uspeh.

Pozitivne uvodne besede Phila Bosmansa v prejšnji številki *Misli* so vredne, da jih še enkrat prečitamo. V skupnem

PISMO UREDNIKU MISLI

Hvala, dragi p. Simon Peter, za lep uvodnik v prvi številki Misli 2021. Letošnje leto je jubilejno; 70 let je, odkar izhajajo naše Misli. Bralce in sodelavce ste povabili, da napišemo kaj o tem, kako so nas Misli v teh letih oblikovale, nas bogatile, kratkočasile in obveščale.

Moj mož Jože je bil naročnik Misli že deset let pred mano. Torej v naš dom prihajajo že 59 let. Ko sva jih prebrala, sva jih nekaj časa shranjevala. Pozneje smo prijateljice ustanovile čitalniško skupino ter si izmenjavale in brale Misli, Ognjišče in Družino. Vsaka tiskana beseda v slovenskem jeziku je zame sveta. Posvetilo vsem tistim, ki sem jim podarila knjigo svojih pesmi, sem končala z besedami: »Poklanjam ti te pesmi z ljubeznijo do slovenske besede.«

Naj povem, če se vrnem k naši reviji, ki prihaja v naše domove že 70 let, da sem jih zdaj sama dopolnila 70 (kar je težko priznati, saj se rada prav mladostno smejim). Dozorevam ob branju. Zanima me vse, kar je poučno. Rada odprem Sveto pismo in tudi v Mislih je veliko duhovnega branja.

Prav tako nas Misli obveščajo. Zanima me, kaj in kako delate v Melbournu, kako živi molitvena skupina v Kewju. Tamkajšnja molitvena skupina je bila ustanovljena kmalu za našo, 2. oktobra 1989, in smo jo poimenovali po Srcu Jezusovem. Molitveno skupino v Sydneyu smo ustanovili avgusta istega leta na pobudo treh prijateljic in po zgledu medjugorskih Marijinih prikazovanj, da bi z molitvijo presenetili našega patra Valerijana, ki se je takrat vračal z oddiha v Sloveniji. Ob četrtkih se zbiramo že 32. leto.

V Medjugorju so letos 30. in 31. januarja slavili 40-letnico Marijinih prikazovanj. Zanimivo je, da je bila skoraj deset let za prvim prikazovanjem po Marijinem naročilu obnovljena Marijina romarska cerkev na Kureščku. Vsi seveda ne moremo potovati v Medjugorje ali daljne romarske kraje, imamo pa v naši Sloveniji veliko čudovitih Marijinih svetišč in drugih priljubljenih romarskih točk.

Misli nas po napornem delu, ki ga vsak dan opravljamo, tudi kratkočasijo, razvedrijo, v njih najdemo lepe fotografije. Naj dočakajo sto let! Če je taka Božja volja, naj ostanejo tiskane na papirju in ne zgolj v sodobni digitalni obliki.

Vsem v uredništvu pošiljam lepe pozdrave in hvala vsem sodelavcem za lepe prispevke. In kot je vedno rekel naš nekdanji urednik, p. Ciril, Vam tudi jaz iz srca veselo kličem: »Bog vas živi!«

Danica Petrič

80-84 Brisbane Road
St. John's Park NSW 2176
Tel: (02) 9426-1000
E-mail: triglavinfo@mountiesgroup.com.au
Piše: Martha Magajna: (02) 9609 6057

KAJ JE NOVEGA V KLUBU TRIGLAV MOUNTIES

Življenje v klubu Triglav se počasi normalizira. Navajeni smo že, da se moramo ob prihodu in odhodu registrirati in izmeriti temperaturo, mask pa nam, hvala Bogu, ni treba več nadevati, razen če kdo to sam želi. Uslužbenci pa za zaščito strank še vedno nosijo maske in tudi hitro in natančno očistijo vsako mizo, ki so jo gostje zapustili.

Živa glasba in ples še vedno nista dovoljena, vse več ljudi pa prihaja na kosilo in večerjo, zaradi odlične in obilne hrane in dokaj zmernih cen. Prišlo je tako daleč, da ne moremo več sprejemati rezervacij za petke, sobote in nedelje. Ljudje lahko pridejo po načelu »kdor prej pride, prej melje«. Če pridete malo bolj zgodaj, boste gotovo dobili prosto mesto. Vse več ljudi prihaja na kosilo v nedeljo, po končani sveti maši v cerkvi Sv. Rafaela v Merrylandsu, malo kasneje pa pridejo tudi verniki iz hrvaške cerkve, ki je Triglavu najbližja sosed. V klubu veliko praznujemo tudi rojstne dneve s hrano po izbiri, rojstnodnevno torto pa lahko prinesemo s seboj. Ljudje so navajeni prihajati v klub, zato je veliko lažje priti tja kot k slavljenču na dom.

Konec meseca januarja sta skupni rojstni dan slavili Katija Žuvela in Martha

**Martha in Katija
slavita rojstni dan s prijatelji**

Magajna, naslednji dan pa je bilo treba slavje ponoviti za tiste, ki se prvega niso mogli udeležiti. V drugi skupini sta bila tudi pater Darko Žnidaršič in Emil Fabjančič, ki je čez nekaj dni prav tako praznoval rojstni dan.

**Drugo slavje
za drugo skupino prijateljev**

In končno je prišel čas. Po predpisih zdravstvenih oblasti smo morali pred začetkom prvega tekmovanja temeljito očistiti balinišča, mize, stole, ograje, na katere se radi naslanjajo tekmovalci med igro. Na baliniščih je bilo treba odstraniti enajstmesečno plast prahu in smeti in na cementu okoli balinarskih stez nasuti nov pesek, ga namočiti in s težkim valjarjem zvaljati v trdo plast, po čiščenju pa še vse razkužiti. V torek, dan pred prvim tekmovanjem, se je zbralo deset prostovoljcev za čiščenje, tehnični vodja Lojze Magajna pa je že prejšnje mesece prihajal po en dan v tednu in vzdrževal steze v dobrem stanju, tako »za vsak slučaj, če se bo odprlo«. Več ur dela nam je vzelo, če smo hoteli ugoditi vsem predpisom. K sreči smo že lahko odložili maske. Po končanem delu smo si v dvorani Triglava privoščili še pošteno zasluženo večerjo, in že je bilo vse pripravljeno za naslednji dan.

Vseeno je, če smo včeraj vse počistili, preden naslednji dan začnemo prvo balinarsko tekmovanje po enoletnem odmoru je treba vse ponovno razkužiti – roke, krogle, stole, mize ... In to je samo začetek štirih strani pravil za

Vpisati je bilo treba imena, telefonske številke in še veliko drugega.

tekmovanje, ki smo jih prejeli od zdravstvenih oblasti.

Jessica in Martha imata veliko dela z administracijo, balinarji pa imajo veselje z igro, ki traja po eno uro vsaka, s polurnimi odmori vmes. Balinamo dvakrat na teden, vsako sredo in soboto popoldne, ob sobotah pa končamo s skupno večerjo. Prejšnja leta smo imeli daljša medklubska tekmovanja, ki so trajala ves dan, zdaj v enem, drugič v drugem slovenskem klubu. Zadnje čase pa smo se odločili za krajša tekmovanja, ki bolj odgovarjajo naši generaciji.

Tekmovanje se je začelo.

Živimo v upanju, da se bo val epidemije covida-19 polegel in se bomo spet lahko brez skrbi srečali s prijatelji, potovali v zanimive kraje in mogoče celo spet obiskali našo staro domovino. Prav tako si tudi močno želimo, da bi se lahko ljudje vrnili na delo brez strahu in nevarnosti ter da nihče ne bi ostal brez strehe nad glavo in brez hrane na mizi zase in za svojo družino.

Slovenska skupnost NSW Odbor za proslavo 30-letnice Republike Slovenije

Letos junija bo minilo 30 let od proglasitve samostojnosti naše domovine, Republike Slovenije. Slovenci doma in po svetu bodo to pomembno obletnico proslavili z navdušenjem, kakršnega

Vse najboljše, Rudolf Maister!

Sonce sije na ta pomladni dan, po starem delu mesta s srednjeveškim obrazom je danes precej živahno. Sobotno dopoldne; matere z vozički, sprehajalci psov, gospodinje s polnimi cekarji dobrot s tržnice hitijo domov kuhat kosilo. Na ta živ-žav pa resno zre veliki mož, ki stoji pred lepo obnovljeno meščansko hišo iz 19. stoletja. V njej se je rodil 29. marca 1874. General in pesnik Rudolf Maister, njegova vitka silhueta, ki bi lahko simbolizirala tudi njegovo duševno pokončnost, tu stoji na eni sami nogi. Temu se najpogosteje čudijo otroci in nekateri ob tem celo prisrčno zabavajo. V življenju pa je žlahtni mož iz slovenske preteklosti trdno stal na obeh nogah. Spomnim se, kako so se siluete, ki so jo pred Maistrovo rojstno hišo na Šutni, enem od nekdanjih predmestij Kamnika, postavili na Miklavžev dan, razveselili šolarji. In kako si jo je nekaj zaskrbljenih starih Kamničanov ogledovalo, jo majalo na vse strani v strahu, ali vendarle ni nevarno, da bi komu padla na glavo.

Maistrova rojstna hiša, katere lastnik je bil v času Rudolfovega otroštva kamniški gostilničar in kramar Blaž Svetic, se je leta 2013 v pritličju spremenila v muzej. V njem stalna razstava avtorice mag. Zore Torkar o Rudolfu Maistru, domoljubu, generalu, kulturniku, pesniku in bibliofilu pripoveduje zgodbo dramatičnih razsežnosti, zgodbo od rojstva do smrti. Enako vse občasne razstave, ki opomnijo na posamezne dogodke in ljudi, povezane z Maistrom. Pri velikanu pred muzejem se najrajši ustavlja mularija, mu včasih po vojaško salutira in sproščeno klepetata. Prav gotovo ji radovedni Maister prisluhne ter se ob tem nabrito muza. In čaka, da bo nekega dne morda le vstopila.

Obiskovalca na stalni razstavi v prvem hipu preseneti in gane nežen fantek v materinem naročju na družinski fotografiji, fantek, ki nič ne kaže, da bo zrasel v vojaka in generala; prav tako se oko z občudovanjem ustavi na dragoceni listini, s katero so Kamničani svojemu slavnemu rojaku voščili ob 60-letnici. Na njej so pod čestitkami ubranitelju naše severne meje in Maribora, podpisani župan Fran Kratnar in vsi mestni očetje. In prav gotovo bi se dandanes pod voščilom za generalov rojstni dan podpisali ne samo vsi Kamničani, ampak vsi Slovenci. To dokazuje čedalje večja množica, ki prihaja na obisk še posebej na njegov rojstni dan, od leta 1996 tudi praznik Občine Kamnik.

Praznovanje Maistrovega rojstnega dne 2013

Vse najboljše, Rudolf Maister, kamniške gore list!

Alenka Juvan

nistično Jugoslavijo. Takole je rekel: »Če bi mi, Desovci, imeli dovolj denarja, bi na volitvah zmagali. Potrebujemo vsaj pet do šest tisoč dolarjev.« Takrat smo avstralski Slovenci presenetili še sami sebe, saj smo zbrali še več kot potrebno vsoto, njim pa je uspelo na volitvah.

Po odhodu Erika Modica smo februarja 1990 v Avstraliji najprej ustanovili Slo-

vensko društvo za podporo demokracije v Sloveniji. Viktorijski podbudniki na prvem sestanku so bili Helena in Ivo Leber, pater Bazilij Valentin, Peter Mandel, Pavle Česnik, Elica Rizmal, Simon Špacapan, dr. Jure Koce, Štefan Merzel in Stanka Gregorič. Tej skupini smo se nato pridružili še drugi, nekateri pa so zaradi osebnega prepričanja odstopili. Ta organizacija se je nato preimenovala v Slovenske narodne svete – Avstralsko slovensko konferenco, ki je kar nekaj let zelo aktivno delovala v skoraj vseh avstralskih državah in si prizadevala v boju za samostojno Slovenijo. Slovenska društva v Viktoriji so vztrajala, da so po zakonu nepolitična, in so se pri naših naporih bolj malo udeleževala.

Decembra 1990 nas je obiskal prvi demokratično izvoljeni minister slovenske vlade v povojnih letih dr. Janez Dular, minister za vprašanja Slovencev po svetu.

Že proti koncu februarja 1991 nas je obiskal dr. Jože Pučnik, oče slovenske demokracije. Kako živo se spominjam njegovega več kot enournega govora brez kakršnih koli zapiskov. Vzpodbujal nas je in bodril k podpori za uspešno osamosvojitve.

Ni besed, ki bi lahko opisale naše navdušenje 26. junija 1991 zgodaj

KRUH – vsakdanja hrana življenja, ki nas povezuje

Kruh na naših mizah že od davnine velja za posebno, tako rekoč sveto hrano. Je osnovno in pomembno živilo, čeprav ga ni treba jesti vedno ali enako veliko. Množica rok sodeluje pri njegovem nastanku. Orač pripravi zemljo, sejalec poseje seme, Sveti Duh pa poskrbi, da seme obrodi svoj sad. Žanjec požanje letino in dobi zrnje. V mlinu ga mlinar zmelje v moko, šele potem lahko pek zamesi in speče kruh. Preden pride na naše mize, gre še skozi prodajalčeve roke. Potem se kruh na naših mizah deli, lomi in obeduje. Kruh postane hrana skupnosti – družinskega kroga. Mnogi imate še pred očmi podobo iz otroštva, kako sta oče in mati načela nov hlebec. Najprej sta ga prekrižala, šele potem sta ga rezala in delila svojim otrokom ter drugim družinskim članom.

Kruh nam opredeljuje tudi življenje. Ljudje se zanj bojujejo in garajo. Veliko jih gre na delo in služijo kruh zase in za svojo družino, da bi mogli spodobno živeti. Hrepenijo po boljšem in stabilnejšem življenjskem standardu. Za nekatere je vsakdanji kruh zelo grenak. Imajo dovolj kruha za v usta, nimajo pa zadovoljstva, miru in sreče. Živijo v neslogi in razdvojenosti, njihovo veselje se je sprevrglo v žalost, nemir in obup. Toda ta vsakdanji kruh nam govori tudi, da nas Bog kot Oče ohranja pri življenju, saj nas je vanj poklical, ter nas iz dneva v dan spreminja. Smo testo v njegovih rokah. Ne bi nas bilo, če nas ne bi podpirala Njegova ljubezen. To občutimo v vsakem koščku, vsakem grizljaju kruha. Bog je v svojem Sinu odkril svojo ljubezen, in da tega ne bi pozabili, nam je Bog Oče daroval Sina Jezusa v obliki hrane, v zakramentu kruha – evharistije.

Darovano telo in kri. V duhovnem življenju je to naša sveta hrana, vsakdanji kruh pri vsakodnevni sveti maši. Ob tem pa zmeraj bolj jasno spoznavamo, da smo med seboj bratje in sestre, sinovi in hčere istega nebeškega Očeta, od katerega vsak dan prejemamo v dar naš vsakdanji kruh. Vsak dan potrebujemo hrano, a še bolj kot kos kruha so nam potrebni lepa beseda, duševni mir, otroški nasmeh, urejenost, prijateljstvo, ljubezen.

Moje delovne izkušnje pri slovenski oddaji na radiu SBS Sydney

The SBS Slovenian Radio program has been an important and cultural part of the Slovenian community since its establishment in 1975. SBS Slovenian radio was established along with other ethnic radio programs to enable non-English speakers to be given the opportunity to understand news in their language.

Since its beginnings, the program has seen a talented group of Slovenians preparing the hour long bulletins each

week with news, interviews and feature stories that have illustrated special occasions, events and yearly celebrations in the Slovenian community nationwide. It has seen many presenters from both Sydney and Melbourne. Since the program began back in 1975, it has seen many devoted and hardworking broadcasters. Most of these broadcasters will be remembered for their significant contribution and input towards the Slovenian community and culture. Two significant pillars who have already left us are the late Jože Čuješ, who was the first Executive Producer, and Mariza Ličan, who was also a teacher at the Slovenian School at Bankstown. Current President of Triglav Mounties, Peter Krobe, also worked tirelessly with Mariza to ensure a successful weekly program. SBS Slovenian radio has been the core vocal point for showcasing the community's achievements, accomplishments and honouring the passing of many Slovenian community members over its 46-year history.

Since a very early age I have been extremely passionate and interested in media and have always wanted to undertake work experience at SBS. Late last year, I had the privilege and honour of spending approximately five weeks at SBS in the Audio, Language and Content Department, completing an internship as a part of my university degree. I was absolutely overjoyed when I heard that my internship at SBS was finally going ahead after the challenging year of 2020. A sense of excitement and happiness built up within me as I viewed my internship schedule and the departments I would be working in. My time at SBS has been incredibly

Razmišljanja

Cilka Žagar

V Rogu

Na počitnicah v Sloveniji sem srečala veliko prijateljev in predvsem sošolcev. Vsi smo otroci vojne in zato za zmeraj zaznamovani z ideologijami tistega časa. Ko se spominjamo mladosti, so naši spomini obarvani z vojno, ki je Slovence za vselej razdelila na pravične in krive. Eni in drugi so molili: kuge, lakote in vojske reši nas, o Gospod. Mi, otroci vojne, nosimo dediščino spomina z ene ali druge strani, čeprav se je večina Slovencev vedno borila le za dobro Slovenije. Vsaka vojna se namreč dogaja trikrat; prvič na bojišču, drugič v spominu in tretjič v zgodovinskih knjigah.

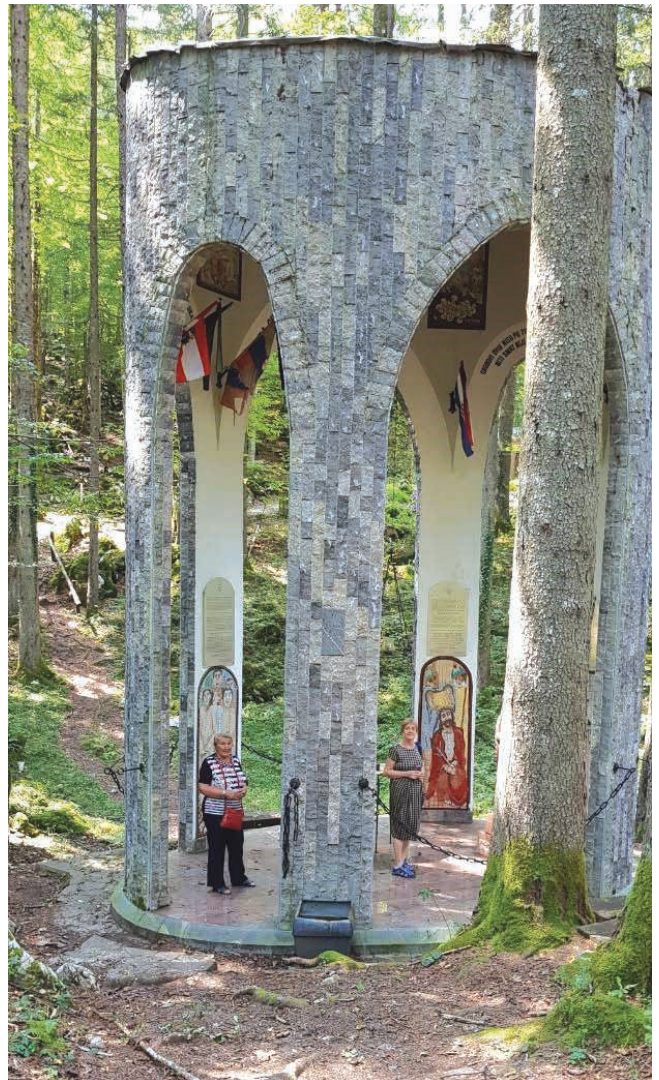
Ob obisku masovnih grobov v kočevskem Rogu sem videla napis:

*Tukaj počivamo
Tako je veleval domovine ukaz
Ne pozabite nas*

Temu napisu sem spodaj dodala:

*Samo da se rima
Nad breznom spomina
So ukazali voditelji
A domovina ni pozabila
Ne vas
In ne kdo je dal ukaz*

Ker smo mladost doživljali vsak po svoje, so tudi naši skupni spomini obarvani z osebnimi doživetji. Ljudje se radi spominjamo trenutkov, ko smo bili zmagoslavni, herojski, pametni, spoštovani in priznani. Večina mojih sošolcev so bili otroci narodnih herojev in revolucionarjev. Živel so v revnih razmerah in njihovi starši so upali, da jim bo komunizem izpolnil vsa upanja in želje. Borili so se za pravice delavstva in za svobodo

ŽIVALSKÉ ZGODE IN NEZGODE

Katarina Mahnič

V današnjih zgodbah nastopata krava in piščanček; posebej slednji je izbran nalašč za tale velikonočni čas. Povedala sta mi jih prijatelja; eden je živel na kmetiji kot otrok, drugi jo ima še danes. Vsak, ki je kdaj živel na deželi in ima v sebi vsaj kanček pripovedovalskega duha, se bo gotovo spomnil kakšnega pripetljaja z domačo živaljo. Veselega ali žalostnega. Živali, kot je dobro vedel sveti Frančišek, imajo v sebi čudežno moč. Marsikateremu kmečkemu otroku so bile edine zaupnice in tolažnice v trdem delovnem vsakdanu.

Roža na boku

Pripovedovalec te zgodbe je bil še fantek, ko so imeli doma na kmetiji kup živali, med njimi tudi dve kravi. Poleti sta se zjutraj sami odpravili na pašnik in se zvečer vrnili pod oreh na dvorišču, kjer je stal vodnjak. Tam je bila tudi kad z vodo, iz katere sta pili, preden sta šli prespat v hlev. Na poti do dvorišča sta se sprehodili mimo domovanj prašičev in kokoši ter mimogrede pobrali še malo koruze ali kakšno jabolko.

Nekega večera sta se kravi napili vode in šli počivat. Mama je kot ponavadi stopila v hlev, da ju pomolze. Zaslišal se je krik. Kaj krik, nastalo je obsedno stanje. Na kup je priletela vsa družina. Krava Roža je nepremično ležala na boku, niti glave ni mogla dvigniti. Mama je planila v jok. Roža je bila mlada, dragocena krava. Oče in dedek sta skočila v avto in zdrvela po veterinarja, mama, babica in otroci pa so čakali pri ubogi živali, ki je zavijala z očmi in sopla.

Prišel je veterinar in kravo pregledal.

»Srce bije normalno, dihanje je normalno, ampak nekaj je vseeno zelo narobe,« se je čudil. »Kaj je pa jedla?« »Isto kot tale druga, skupaj sta se pasli,« je rekel oče. »Kaj pa je pila?« »Vodo.« »Kakšno vodo?« se ni dal veterinar. »Vodo iz štirne, tudi mi jo pijemo,« se je vmešala mama.

Veterinar se je praskal po glavi, hodil okoli Rože in ji nazadnje pogledal še v gobec. Odskočil je, kot bi ga speklo. »Sapa ji po kisu smrdi, je kaj takega spila?«

Tišina. Potem se je oglasil dedek: »Pa mi je res nekdo spraznil vedro z vinsko goščo, prejšnji dan smo vino pretakali. Sem se spraševal, kam se je vdrla.«

BUTALCI (2)

Fran Milčinski, riše: Zorka Černjak

Butalci gredo po sol

Butalcem je pošla sol in je bilo to nerodno ne le za kuho in za peko, nego tudi za butalsko modrost, kajti niso kaj vedeli in kam, kadar jim je kdo ukazal, da se gredo solit, in to ni bilo redkokrat.

Pa so moževali in nazadnje sklenili: ni drugače, treba osedlati dvanajst konj in z njimi v svet po sol. Dejali so, pot da bo dolga in da vzemo kotel s seboj, da ne bodo brez južine. In še zastran marel so moževali, ali bi jih kazalo vzeti na pot, kajti je svet neznansko velik in je po svetu vsake sorte vreme.

Je dejal župan: »Široke imamo klobuke ali klafrnice. Klafrnice nas bodo dežja varovale tudi brez marel. Marel nam je treba le za klafrnice, da dež ne zmoči klafrnic. Ni pa vrag, da ne bi vseh klafrnic spravili pod eno marelo. Zato bo dovolj, pravim, če si vzamemo s seboj eno samo marelo.«

Reče Piškurjev Ražem: »Veste, kaj, pustimo vsak svojo klafrnico doma, pot zato ne bo nič daljša! Pa nam vsaj ne bo treba klafrnicam na ljubo s seboj vlečiti marele, marela je reč, ki se rada izgubi.«

Pa so sklenili, da je ta beseda modra, in so gologlavi zajahali konje in jih pgnali.

Jahali so čez devet planin in devet dolin, da so prišli v prekrasno mesto Solimuri. Tam je bilo soli, da še vodo solijo in se tej vodi pravi morje.

Tam sol tudi prodajajo. Pa so nakupili Butalci dvanajst tovorov soli in so Solimurci jako prijazni ljudje: dovolili so jim, da lahko še pridejo, kadar jim bo česa treba za denar.

Butalci so bili silno zadovoljni in so stopili v krčmo, da dobro kupčijo zalijejo – potem bi krenili zopet domov.

Pa so se zmedli v durih in mesto v krčmo so stopili v brivnico poleg krčme in je bila tudi v brivnici jako prijazna postrežba in se je Butalcem zgodilo, da so bili ostrženi in obriti, še preden so naročili bokal vina. In so bili ostrženi in obriti tako lepo, da drug drugega niso več poznali, nego so se izpraševali, od kod si in kam si namenjen.

Ta reč jim ni bila všeč. Natovorili so sol na živali, odpravili se na pot v Butale in so jim begale glave nemajhne skrbi.

Prevalili so pet planin in pet dolin, tedaj se jim je zahotelo počitka in južine.

V senci so raztovorili konje, zakurili ogenj in v kotlu zamešali polento.

V Butalah sejejo sol

Butalcem je bilo sitno, da so morali sol kupovati tako daleč. Pot stane, sol ni zastonj in še se zgodi, da je nimaš, kadar bi jo najbolj potreboval. Doma pa je zemlje dovolj, in kakšne zemlje – na taki zemlji pljenja vse mogoče! Pa so sklenili, da bodo sol pridelovali sami doma.

Pa so spomladi vsak okoli svoje koče prekopali rušo, jo povlekli in vanjo posejali sol, da jo bo gospodinja imela kar pri roki kakor peteršiljček in drobnjak.

In potem je padal dež in je sijalo ljubo sonce in so pričakovali in veselo pričakali: pognalo je mlado zelenje, bujno šlo v rast in obetalo bogato žetev.

Pa kar je pognalo in se tako lepo šopirilo, so bile same mlade koprive in nič drugega.

Pa so jih Butalci gledali in so jemali mlado perjiče na jezik: pošteno jih je opeklo! Zadovoljni so dejali: »Ajsa! Mlada sol – že sedaj je tako ostrá! Kako bo šele slana, hvala Bogu, kadar dozori!«

Grob, kraj vesoljne deponije,
kjer se vsi srečamo kot poraženci in
kot dokončni plen smrti;
grob, to žrelo podzemlja, ki použije vse in se za vsemi zapre;
grob, ta naš edini spomin vnaprej in edina gotovost, ki jo imamo.
Ta grob je prisililo sonce prvega dne,
da je v njem umrla smrt in vrnila svoj plen v življenje;
ta grob je postal poročna postelja,
kjer je večna božja ljubezen spočela življenje na novo.
Navsezgodaj je prehitel zoro in prižgal prvi dan s svojo lučjo,
a zora prvega dne nam ni prinesla rešitve od smrti,
ampak rešitev v smrti;
po zori prvega dne naše življenje ni več za smrt,
ampak je postala smrt za življenje in naš strah je postal zaupanje.

p. Pavle Jakop